

ORTODONTIK BEMORLARNI TASHXISLASHDA ZAMONAVIY YONDASHUV "TISHLAR VA TISHLARNING HOLATINI BAHOLASH" KOMPYUTER DASTURIDAN FOYDALANISH

Yuldashev T.A., Murtazaev S.S.

Dolzarbli: Hozirgi vaqtda tish anomaliyalarini yuqori sifatli diagnostika qilish ortodontning muhim vazifalaridan biri hisoblanadi, chunki bu tuzatish diagnostikasi uchun majburiydir. Anomaliyalarni baholashning ko'plab usullari mavjud, ammo to'g'ri tashxis faqat ularning tadqiqot natijalarida qilingan morfometrik o'zgarishlar to'plamini o'rganish va ushbu usulni qo'llashda mumkin. Keng qamrovli tahlil natijalarini olish maxsus kompyuter dasturlari yordamida mumkin bo'ladi. Raqamli texnologiyalarning istiqbolli rivojlanishi va ularning amaliyotga joriy etilishini hisobga olgan holda, biz aniq parametrga nisbatan tish va ularning aralashtirish holatini baholashning kompyuterlashtirilgan usulini taklif qildik.

Tadqiqot maqsadi. Turli okklyuziya anomaliyalari bo'lgan bemorlarda tishlar va apikal asoslarning holatini baholashning kompyuter versiyalaridan foydalangan holda diagnostika samaradorligini oshirish.

Materiallar va uslublar. 18 yoshdan 44 yoshgacha bo'lgan, shu jumladan, bo'yi tishlari okklyuziyasining turli anomaliyalari bo'lgan 100 nafar bemor o'tkazildi. Barcha bemorlar 3 guruhga bo'lingan: 1 guruh - vertikal tipdagi 57 bemor, 2 guruh - neytral tipdagi 19 bemor, 3 guruh - gorizontal tipdagi 24 bemor. Barcha bemorlarga murakkab ortodontik diagnostika, jumladan, fotodiagnostika, taassurot olish va tish tishlari modellarini 3D kompyuter modellariga raqamlashtirish, antropometrik parametrlarni hisoblash, TRGni hisoblash kiradi. Biz tomonimizdan ishlab chiqilgan kompyuter dasturi yordamida tishlarning o'lchamlari, tish qismi, apikal asoslari o'rganildi, tish bo'shlig'ining tiqilib qolishiga baho berildi. Bu lateral proektsiyada boshning TRG'sidagi jag'larning chiziqli va burchakli parametrlari.

Natijalar. Tish bo'shlig'ining holatini tashxislash uchun biz antropometrik nuqtalarni taklif qildik. NS nuqtalari (birinchi juft palatin burmalari) holatining barqarorligi tishlarning normal yopilishi yoki tishlarning harakatlanishi paytida o'rnatildi. Taniqli o'lchov nuqtalari ham qo'llaniladi: I - markaziy kesma tishlarning yopilishi, K - it tuberkulyarining cho'qqisi, M - yuqori birinchi molar va Maybugan meibugarlarning mezial bukkal tuberkulyarining yopilish nuqtasi. LP nuqtasi N-Po chizig'i va OcP chizig'ining kesishmasida hosil bo'lgan koordinata nuqtasidir. 4 ta maksiller kesmaning o'lchamlari yig'indisi va LP-MV masofasi 1,6 ga teng bo'lgan to'g'ridan-to'g'ri bog'liqlik o'rnatildi. O'sha paytda LA ning birinchi molarlarga bo'lgan masofasining nisbati 1,59 ni tashkil qiladi. Malokluziya anomaliyalarini aniqlash va to'g'ri tashxis qo'yish uchun tish tizmalari va apikal asoslarning sagittal, vertikal va ko'ndalang parametrlari o'rganiladi. Antropometrik nuqtalarni o'rnatgandan so'ng, L.P nuqtasiga nisbatan tishlarning tiqilib qolishi holati va turini aniqlash.

Xulosa. LP umumiy parametriga nisbatan biz tomonidan ishlab chiqilgan tishlar, tishlar va apikal asoslarning holatini baholashning kompyuterlashtirilgan versiyasi foydalanish imkoniyatini o'rganish uchun yaratilgan qulay vositadir.

Adabiyot

1. Доменюк, Д. А., et al. "Персонализированный подход в морфологической оценке кранио-и гнатометрических соотношений у людей с физиологическим прикусом постоянных зубов." *Медицинский алфавит* 3.24 (2018): 18-25.
2. Tulyaganov, Dilshat U., et al. "In Vivo Evaluation of 3D-Printed Silica-Based Bioactive Glass Scaffolds for Bone Regeneration." *Journal of Functional Biomaterials* 13.2 (2022): 74.
3. Расулова, Ш., et al. "Построение математической модели с учётом зависимости длины переднего отрезка зубных рядов и ширины верхних резцов (по Корхаусу)." *Stomatologiya* 2 (83) (2021): 44-46.
4. Mastryukov, V. S., et al. "An electron diffraction study of the molecular structure of gaseous bicyclo [3.3. 1] nonane." *Journal of Molecular Structure* 52 (1979): 211-224.
5. Шомухамедова, Ф., et al. "ОЧИҚ ИСИРИКЛИ БЕМОРЛАРГА ТАШХИС ВА УЛАРНИНГ ОРТОДОНТИК ДАВОЛАШ." *Stomatologiya* 1.1 (78) (2020): 37-40.
6. Расулова, Ш., et al. "Обоснование к учёту вертикального компонента роста при диагностике и планировании лечения у пациентов с дистальным прикусом." *Медицина и инновации* 1.1 (2021): 101-104.

ORTODONTIYADA BARQAROR TAYANCH

Yuldashev T.A., Murtazaev S.S.

Dolzarbliigi: Zamonaviy ortodontiyani barqaror tayanchdan foydalanmasdan tasavvur qilish qiyin. Distalizatsiya, retraktsiya, hatto mesializatsiyaga erishish qiyin, suyak darajasida kengayishning qiyin holatlar va boshqalar - bularning barchasi tayanch tufayli mumkin bo'ladi.

"Barqaror tayanch" atamasi bir guruh tishlarning korpus harakati va boshqa tishlarning moyilligi natijasida olinishi mumkin bo'lgan qo'llab-quvvatlovchi qismni anglatadi.

Tadqiqot maqsadi. tayanch nazorat qilish ortodontik davolanishning muhim jihatlaridan biridir. Mutlaq yoki maksimal qo'llab-quvvatlash talab qilinadigan holatlar mavjud, ya'ni. ko'chirishga yuqori qarshilik ko'rsatadigan tayanch. Har qanday harakat qarshilikni keltirib chiqaradi, ikkinchisi bilan barqaror tayanch kurashadi.

Qarshilik markazi, "muvozanat nuqtalari" tushunchalari ortodontistga bemorni eng qisqa vaqt ichida periodontdan salbiy oqibatlarisiz muvaffaqiyatli davolashni rejalashtirishga yordam beradi. Ayni paytda ortodontik davolanish taxminan ikki yil davom etadi, ularning aksariyati nojo'ya ta'sirlarni (keraksiz) bartaraf etishga sarflanishi kerak.

Bu maksimal natijalarga imkon qadar tez va zararsiz erishish imkonini beruvchi barqaror qo'llab-quvvatlash, o'ziga xos "mos yozuvlar nuqtasi" ning mavjudligi.

Materiallar va uslublar. Xususan, mini vintlar qo'zg'almas qurilmalarda ishonchli tayanch sifatida ham qo'llanilishi mumkin, ularsiz harakatlanuvchi va tayanch tishlarga faol va reaktiv kuchlarni to'liq o'tkazish mumkin emas.